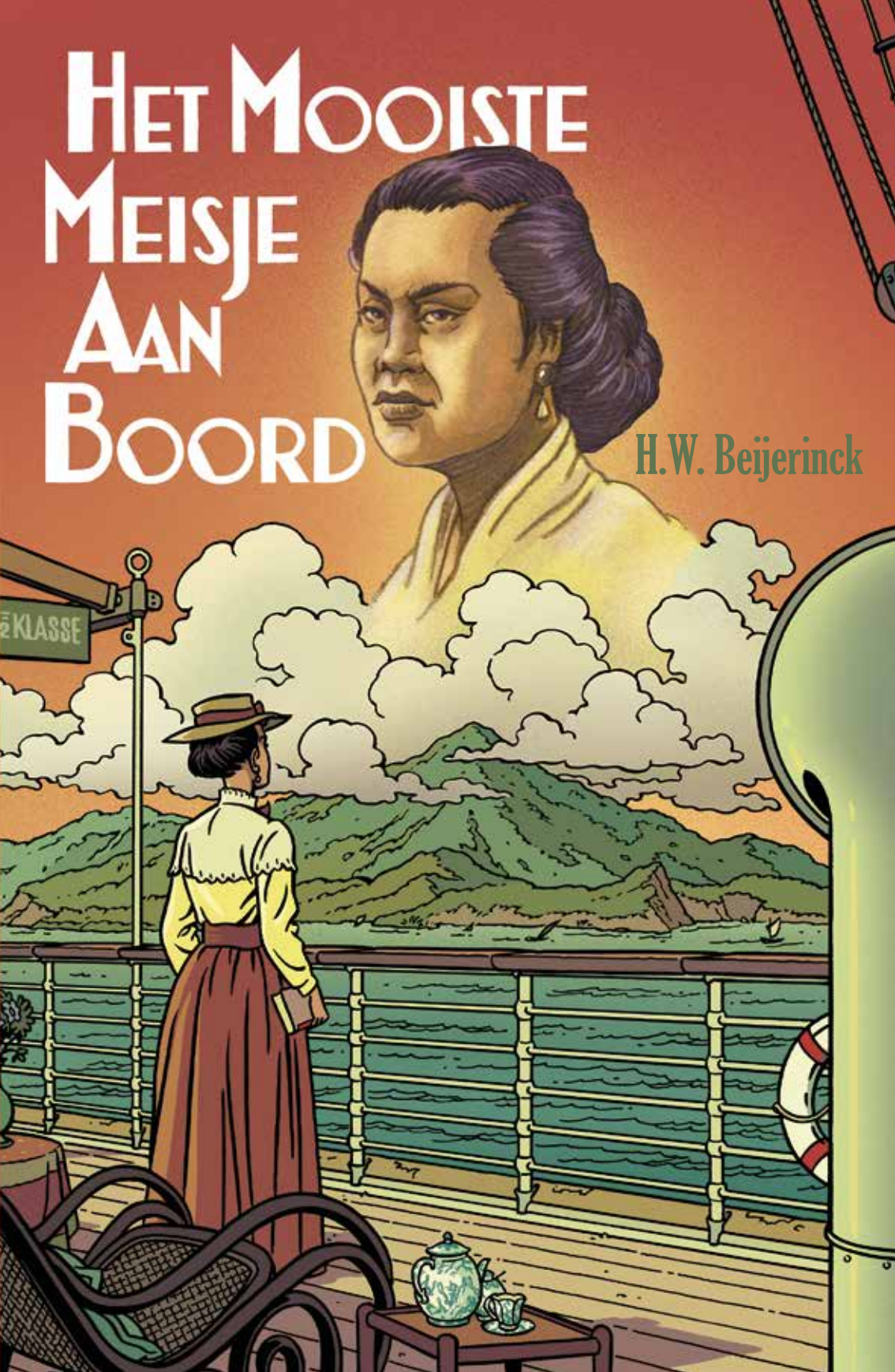

HET MOOISTE MEISJE AAN BOORD

H.W. Beijerinck

Het mooiste meisje aan boord

Het mooiste meisje aan boord

*Oorspronkelijke roman uit
het Indische leven*

H.W. BEIJERINCK

Met een inleiding van COEN VAN 'T VEER

Hilversum
Verloren
2023

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door financiële steun van:
Boekenfonds Elisabeth Grent/F.J.A.M. van der Helm en
Philippus Corts Fonds.

© 2023 De auteurs
Uitgeverij Verloren bv
Torenlaan 25
1211 JA Hilversum
www.verloren.nl

ISBN 9789464550733

Omslagillustratie/typografie titel: Peter van Dongen, Amsterdam
Opmaak: Rombus/Patricia Harsevoort, Hilversum

No part of this book may be reproduced in any form without written permission from the publisher.

Inhoud

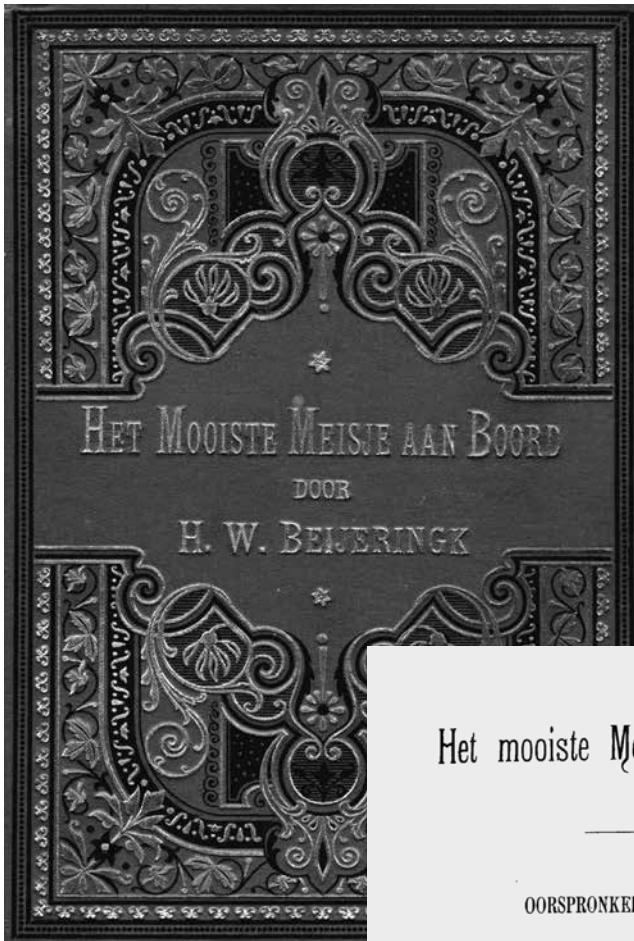
INLEIDING

Een eerbetoon aan de njai	9
Het leven en werk van Henriëtte Wilhelmina Beijerinck	10
<i>Het mooiste meisje aan boord</i>	18
Een naamloze Javaanse njai als heldin	22
Besluit	25
Bibliografie	26
De Beijerincks, getuigen van de Indische geschiedenis	27
Ten geleide	30

HET MOOISTE MEISJE AAN BOORD

OORSPRONKELIJKE ROMAN UIT HET INDISCHE LEVEN (1894)

Eerste hoofdstuk	33	Veertiende hoofdstuk	80
Tweede hoofdstuk	38	Vijftiende hoofdstuk	82
Derde hoofdstuk	43	Zestiende hoofdstuk	85
Vierde hoofdstuk	45	Zeventiende hoofdstuk	88
Vijfde hoofdstuk	49	Achttiende hoofdstuk	91
Zesde hoofdstuk	52	Negentiende hoofdstuk	94
Zevende hoofdstuk	55	Twintigste hoofdstuk	97
Achtste hoofdstuk	60	Een en twintigste hoofdstuk	100
Negende hoofdstuk	63	Twee en twintigste hoofdstuk	103
Tiende hoofdstuk	67	Drie en twintigste hoofdstuk	105
Elfde hoofdstuk	71	Vier en twintigste hoofdstuk	109
Twaalfde hoofdstuk	74	Vijf en twintigste hoofdstuk	113
Dertiende hoofdstuk	77		

Cover en titelpagina van
Het Mooiste Meisje aan Boord
uit 1894.

Het mooiste Meisje aan Boord.

OORSPRONKELIJKE ROMAN

UIT HET INDISCHE LEVEN,

DOOR

H. W. BEIJERINGK

Schrijfter van „Schuldig verklaard“.

AMSTERDAM — N. J. BOON.

INLEIDING

De huishoudsters (Njai's) door A. van Pers. Uit: *Nederlandsch Oost-Indische typen*. 's-Gravenhage 1856. Collectie Universiteitsbibliotheek Leiden, KITLV 51S5.

Een erbetoon aan de njai

Het boek *Het mooiste meisje aan boord. Oorspronkelijke roman uit het Indische leven* (1894) van Henriëtte Wilhelmina Beijerinck (1836-1906) was lange tijd zoek. Enkele jaren terug dook een exemplaar ervan op in de Ferdinand Postma Library van Potchefstroom (Zuid-Afrika).¹ Het zeldzame boek bleek een zeer bijzonder verhaal te bevatten.

Het mooiste meisje aan boord is geen literair meesterwerk. Al vertelt Henriëtte Wilhelmina Beijerinck beslist een meeslepende geschiedenis, ze was geen groot schrijfster. Dat verklaart dat de pers indertijd slechts matig enthousiast was over haar boek. Zo schreef een recensent van *Het Vaderland*: ‘Het is een eenvoudig, een beetje gerekt verhaal, dat geen diepen indruk maakt, maar zich wel lezen laat.’² Een criticus van *Noord en Zuid* vond dat de personages te weinig tot leven kwamen en dat Beijerincks techniek en opzet van de roman te wensen overlieten. Deze recensent schreef overigens met een ondertoon van verbazing over ‘de vreemde verhoudingen in Minies ouderlijke huis’.³

Dat laatste heeft te maken met de bijzondere inhoud van Beijerincks roman. De hoofdpersoon daarvan is een jonge Indo-Europese vrouw die worstelt met haar identiteit. Haar moeder is een naamloze Javaanse njai. Njais, de ‘huishoudsters’ van Europese kolonials, werden in de koloniale tijd volkomen gemarginaliseerd.⁴ In *Het mooiste meisje aan boord* krijgt deze njai echter niet alleen een stem, maar zelfs de rol van heldin. Hiermee is dit boek de eerste Nederlandstalige roman voor volwassenen waarin een njai op een positieve wijze wordt uitgebeeld.

1 *Het mooiste meisje aan boord* speelt een belangrijke rol in mijn proefschrift *De kolonie op drift*. Dankzij Olf Praamstra kreeg ik een scan van het boek in mijn bezit. Bij dezen wil ik de volgende medewerkers van de Ferdinand Postma Library/Noordwes-Universiteit in Potchefstroom bedanken: Wilna Stavast, Wilna Fick, Anneke Coetzee, Hein Viljoen. Mijn dank gaat ook uit naar Susanne Onel. Zij heeft de inleiding geredigeerd.

2 *Het Vaderland*, 5 december 1894.

3 Seyne Kok van der Mate 1895, p. 380.

4 Het negatieve imago van de njai bleef tot aan het einde van het koloniale tijdperk in Nederlands-Indië bestaan. Pas na de dekolonisatie van Indonesië kantelde dit beeld en zijn er in toenemende mate positieve beschrijvingen van de njai te vinden, die meer recht doen aan de werkelijkheid. In de Maleise verhalen die tussen 1896 en 1927 werden geschreven, is een meer sympathieke benadering van de njai te vinden. De njais zijn daarin weliswaar integere, trouwe vrouwen, maar ook in die verhalen vallen zij uiteindelijk op tragische wijze ten prooi aan de meedogenloze mannencultuur. Zie voor de geschiedenis van en literatuur over de njai Sutedja-Liem 2007 en Baay 2008.

Een njai met haar dochterje op Java. Collectie Universiteitsbibliotheek Leiden, KITLV 30486.

Het unieke, afwijkende perspectief op de koloniale verhoudingen maakt *Het mooiste meisje aan boord* tot een emancipatoir markeerpunt in de Nederlands-Indische literatuur. Deze heruitgave is dan ook een literair eerbetoon aan de njai, een *hormat* aan de vaak naamloze voormoeders van veel Nederlanders en Indonesiërs met een Indo-Europese afkomst.

Het leven en werk van Henriëtte Wilhelmina Beijerinck

Henriëtte Wilhelmina Beijerinck kwam uit een geletterd gezin.⁵ Haar vader was Gerrit Jan Adrianus Beijerinck (1792-1851). Na een avontuur met een boekhandel in Amsterdam, legde deze zich toe op het uitgeven van boeken. In 1837 werd

⁵ Met dank aan Herman Beijerinck, die een genealogie van de familie Beijerinck bijhoudt. Deze is te vinden via <http://beijerinck.eu/TNG/index.php>.

hij medeoprichter en eerste uitgever van *De Gids*.⁶ Hij stimuleerde schrijvers als Bosboom-Toussaint, Drost en Potgieter om te debuten.⁷ De eerste twee echtgenotes van Gerrit Jan Adrianus Beijerinck stierven jong. In 1832 trouwde hij voor een derde keer, namelijk met Rudolph(a) Gos(u)ina van Slogteren (1807-1885). Dit huwelijk werd gezegend met tien kinderen, van wie er vijf de volwassen leeftijd niet bereikten. Henriëtte Wilhelmina was het vierde kind. Zij werd geboren in 1836 in Amsterdam en overleed in 1906 in een ziekenhuis te Hilversum.⁸ Helaas is er van haar geen portret overgeleverd.⁹

De familie Beijerinck was bekend met Nederlands-Indië, zoals onder meer blijkt uit de hierbeneden op de inleiding volgende tekst ‘De Beijerincks, getuigen van de Indische geschiedenis’. Drie broers van Henriëtte Wilhelmina zouden in Indië hun geluk beproeven. Haar oudste broer Johannes¹⁰ kwam op 18 januari 1860 met het schip *Nova Zembla* in Batavia aan.¹¹ In Modjokerto trouwde hij twee jaar later met Marie Korteweg.¹² Al na vier maanden huwelijk overleed zij in Soerabaja. Hij keerde daarop terug naar Nederland. Na een langdurig lijden stierf Johannes Beijerinck in Twello, slechts 33 jaar oud.

Een andere broer, Leonard Gerrit Beijerinck,¹³ vertrok in december 1862 naar Indië en arriveerde in maart 1863 in Batavia. Hij werd klein ambtenaar op Oost-Java. In Pamekasan trouwde hij met Suzanna Cornelia van Bockom Maas.¹⁴ Ze kregen vier kinderen. Leonard Beijerinck zou in Indië blijven tot aan zijn dood in 1892.

Het precieze jaar waarin Henriëtte Wilhelmina Beijerinck zelf naar Nederlands-Indië ging, is niet te achterhalen, evenals haar motief voor de overtocht. Waarschijnlijk speelde een rol dat het voor ongehuwde vrouwen uit de hogere middenklasse in het negentiende-eeuwse Nederland moeilijk was een fatsoenlijk bestaan te leiden.¹⁵ Uit Indische kranten blijkt in ieder geval dat Henriëtte tussen

6 Van den Berg & Couttenier 2009, p. 205-207.

7 Kruseman 1886-1887, deel 1, p. 763-767.

8 Zie <https://www.openarch.nl/nha:168538a7-141b-48c4-b1fo-0a4539f64881/nl>, geraadpleegd op 31 augustus 2022. <https://www.openarch.nl/nha:168538a7-141b-48c4-b1fo-0a4539f64881/nl>, geraadpleegd op 31 augustus 2022.

9 In *De kolonie op drift* heb ik *Het mooiste meisje aan boord* aan de verkeerde Henriëtte Wilhelmina Beijerinck toegeschreven. Ook heb ik het boek in 1893 laten verschijnen, waar dat 1894 moet zijn. Zie Van 't Veer 2020a, p. 87 en 93.

10 Johannes Beijerinck (1832-1865).

11 Aan boord bevond zich ook de passagier B.A. Barkeij. Deze B.A. Barkeij zou later aan P.A. Daum stof opleveren voor diens opmerkelijke laatste novelle ‘Ontzusterd’ (1897). *Javasche Courant* 21 januari 1860. Zie voor B.A. Barkeij (1834-1898) en ‘Ontzusterd’: Van den Bosch & Honings 2020.

12 Marie Korteweg (1842-1863).

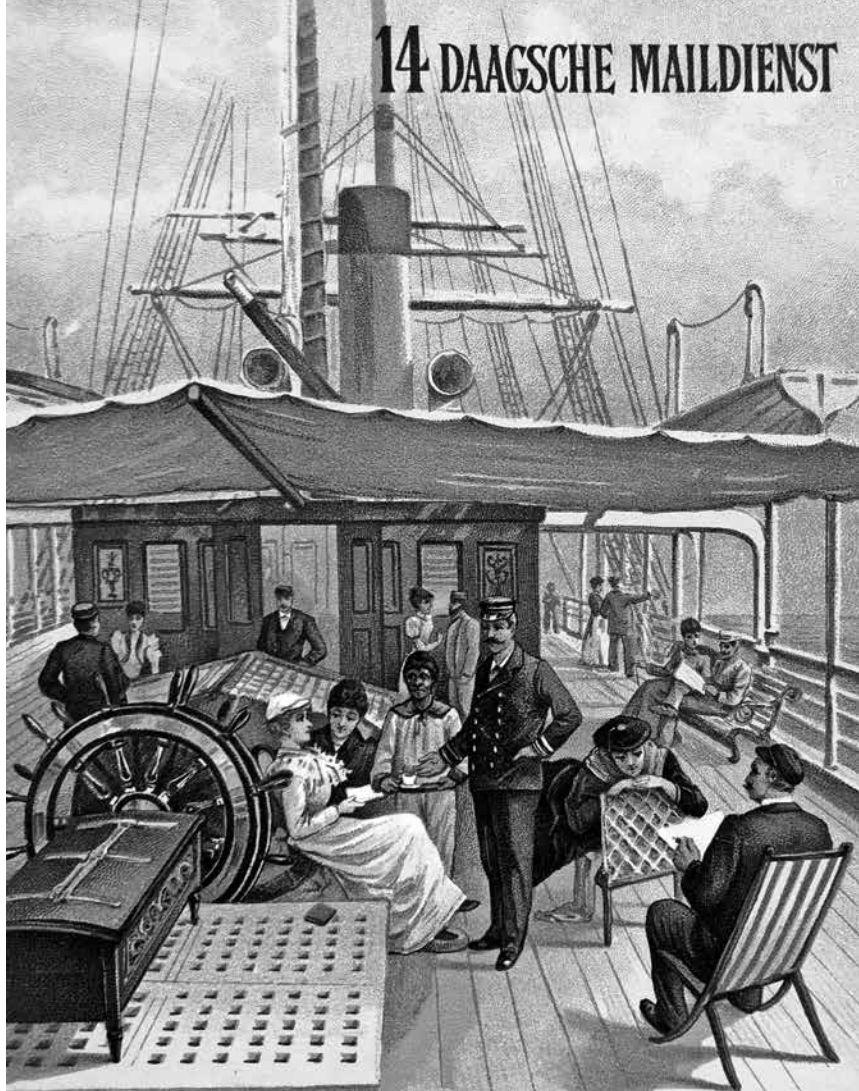
13 Leonard Gerrit Beijerinck (1840-1892).

14 Suzanna Cornelia van Bockom Maas (1847-1935).

15 Huisman schrijft dat de grote angst van een vrouw was om niet aan de man te komen en ‘over te schieten’. In Nederland was er in de negentiende eeuw namelijk sprake van een mannschaarste in de kringen van de hogere burgerij. Het beroep van gouvernante was een van de weinige ‘eervolle’ betrekkingen waarin een vrouw werkzaam kon zijn. Gouvernantes waren in de kolonie nodig om Europese kinderen een Europese opvoeding te geven. Met hen werd de Europese beschaving in de kolonie als het ware geïmporteerd. Huisman 2000, p. 17-18.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ „NEDERLAND”

14 DAAGSCHE MAILDIENST

AMSTERDAM-NEDERLANDSCH INDIE.

Advertentie voor de Stoomvaartmaatschappij 'Nederland'. Afbeelding L. van Leer & Co. Collectie Nick Tomberge.

1870 en 1872 geregeld in het gezelschap van kinderen tussen Oost- en West-Java heen en weer voer.¹⁶ Deze gegevens doen vermoeden dat zij als gouvernante werkte. In mei 1876 reisde zij een andere broer, Abraham Louis Marius Beijerinck,¹⁷ tegemoet toen deze uit Nederland naar Batavia reisde om daar emplooi te vinden.¹⁸ Abraham zou later een belangrijke rol in haar schrijverscarrière spelen.

Henriëtte Wilhelmina Beijerinck werd in 1877 hoofdredactrice van het tijdschrift *Insulinde*. Ze betrok een huis met vier kamers op Kramat.¹⁹ Waarschijnlijk had ze daarvoor al enige tijd anoniem geschreven voor kranten en tijdschriften die in Batavia werden uitgegeven. Kennelijk was ze opgefallen bij de heren Ogilvie & Co, uitgevers van het *Bataviaasch Handelsblad*. In de *Locomotief* lieten deze namelijk weten dat zij een ‘damescourant’ zouden gaan uitgeven en dat dit tijdschrift *Insulinde* onder redactie zou komen te staan van H.W. Beijerinck.²⁰ Niet veel later publiceerde zij in deze krant een ingezonden stuk waarin zij zich afzette tegen het twaalf dagen eerder door deze krant verspreide bericht dat *Insulinde* een ‘mode-blad’ zou worden. Dat was volgens haar beslist niet het geval. Het zou een weekblad worden dat gericht was op ‘vrouwen en meisjes’, ‘waarin wij zullen trachten onze lezeressen een frisch overzicht te geven van belangrijke zaken op veler gebied, en haar alzo wekelijks een aangename lectuur te verschaffen’.²¹

In een recensie van een week eerder besprak de redacteur van *De Locomotief* het proefnummer van het tijdschrift overigens op positieve wijze. Vol ontzag meldde de krant dat Beijerinck het tijdschrift zo’n beetje in haar eentje had volgeschreven: ‘In één nummer vijf – zegge vijf! – artikelen van Mej. B.’s hand....’ De redacteur nam ‘voor zooveel arbeidzaamheid den hoed af!’.²²

Het *Makassaarsch Handelsblad* achtte het ‘een goed denkbeeld van de uitgevers dezer courant een weekblad op touw te zetten voor de dames in Nederlandsch-Indië.’ Er verschenen een prospectus en een proefnummer:

16 In de *Java-Bode* van 28 maart 1870 was er sprake van een ‘mejufvrouw Beijerinck’ die naar Oost-Java reisde. ‘Mejufvrouw’ was de gebruikelijke aanduiding voor ongetrouwde vrouwen. Nog geen vier maanden later voer ze weer naar Batavia terug. In april 1871 vertrok ze naar Cheribon. In augustus van datzelfde jaar arriveerde ze weer in Batavia. De *Java-Bode* van 15 juni 1872 meldde dat ze sloop op het stoomschip *Minister Franssen van de Putte* dat naar Anjer, Patitjan en Tjilatjap voer. Op 24 oktober berichtte dezelfde krant dat mejuffrouw Beijerinck in het gezelschap van twee kinderen met het stoomschip *Batavia* in de gelijknamige stad was gearriveerd.

17 Abraham Louis Marius Beijerinck (1849-1924).

18 Abraham kwam aan op 21 mei 1876 in Batavia en zijn zus, per schip vertrokken uit Oost-Java, arriveerde drie dagen later in Indië’s hoofdstad. *Bataviaasch Handelsblad* 24 mei 1876.

19 *Bataviaasch Handelsblad* 20 februari 1878.

20 *De Locomotief* 3 juli 1877.

21 *De Locomotief* 18 juli 1877.

22 *De Locomotief* 11 juli 1877. In het tijdschrift *Insulinde* publiceerden later ook andere vrouwen; hun bijdragen verschenen meestal onder hun initialen. Zie *Nieuwsblad voor den boekhandel* 45 (1878), no 39, 17 mei 1878.

In een toespraak aan de Indische dames belooft de redactrice, dat de huisvrouw, het meisje en de onderwijzeres haar gading in *Insulinde* zullen vinden en tevens gelegenheid om zelf hare gedachten te uiten. Eenige opmerkingen over proza en poëzie in het leven, over het aankweken van bloemen, over de laatste modes, over het aesthetische in de dameskleeding, eene novelle getiteld: een pic-nic én zijne gevolgen, een paar recepten leveren een goed denkbeeld van wat de redactrice zich voorstelt.²³

Hetzelfde krantenbericht berichtte dat het blad zou worden voortgezet wanneer zich vierhonderd abonnees hadden aangemeld. De prijs bedroeg vijf gulden per kwartaal.

Van het ‘damesweekblad’ *Insulinde* zijn in de Nederlandse bibliotheken helaas geen exemplaren aanwezig.²⁴ Maar in de *Java-Bode* werd de inhoud van enkele nummers aangekondigd, waardoor er toch een beeld van het tijdschrift verkregen kan worden. Zo bevatte het tijdschrift naast feuilletons beschouwingen over het vrouw-zijn, literatuur, en muziek.²⁵

Soms mengde Beijerinck zich met haar tijdschrift in het publieke debat. Zo zou de Indische pers zich volgens haar onbeleefd hebben gedragen jegens Mina Kruseman, toen deze in het najaar van 1877 twee voordrachten in Batavia gaf.²⁶ De *Java-Bode* kantte zich tegen dit oordeel en gaf aan dat de ontvangst van Kruseman misschien wat stijf, maar zeker niet onheus was geweest.²⁷

Het tijdschrift *Insulinde* werd niet het succes waarop de uitgevers hadden gehoopt. Vanaf 1 maart 1878 staakten Ogilvie & Co de uitgave ervan en zette Beijerinck het blad voor eigen rekening voort.²⁸ Voortaan werd het gedrukt bij H.M. van Dorp & Co. te Batavia. De doorstart werd geen succes: het blad stopte eind 1878.²⁹ Beijerinck verliet haar huis met vier kamers op Kramat en keerde terug naar Europa.³⁰

23 *Makassaarsch Handelsblad* 7 augustus 1877.

24 In het Perpustakaan Nasional RI in Jakarta zouden nog exemplaren uit 1878 (kunnen) staan, maar de ervaring leert dat het negentiende-eeuwse deel van de collectie niet of nauwelijks te raadplegen is. Sommige stukken zijn bovendien verdwenen. Zie <https://onsearch.id/Record/IOS1.INLIS00000000123124#holdings>, geraadpleegd op 31 augustus 2022.

25 In de *Java-Bode* van 9 juli 1878 werd bijvoorbeeld als de inhoud van aflevering 45 van het tijdschrift aangekondigd: ‘De vrouw onzer dagen. – Litteratuur Frederika Bremer. – Muziek-Overzicht – Mengel-Werk De Legende van den Duivel – Berichten uit de Vrouwenwereld. – Feuilleton. – Beethoven in de keuken’.

26 Mina Kruseman (1839-1922). Zie voor Krusemans moeizame verhouding met de Indische pers Praamstra 2003, p. 17-22 en Mooij 2013, p. 199.

27 *Java-Bode* 2 november 1877.

28 *Java-Bode* 21 februari 1878 en *De Locomotief* 25 februari 1878.

29 *De Indische Gids* meldde in 1879: ‘Uit gebrek aan belangstelling is de uitgave van het Dames-Weekblad *Insulinde* met ’t einde van het vorige jaar gestaakt. Door de redactrice, Mejufvrouw H. W. Beijerinck, zal echter over eenige maanden een wekelijksche damesrubriek in een nader te noemen Indisch dagblad worden geplaatst, welke rubriek door haar hier te lande bewerkt, en geregeld naar Indië gezonden zal worden.’ *De Indische Gids* 1879 deel 1, p. 369. Een dergelijk bericht is ook te vinden in *Bataviaasch Handelsblad* 10 december 1878.

30 *Bataviaasch Handelsblad* 20 februari 1878. In het *Bataviaasch Handelsblad* stond op 5 mei 1879: ‘TE HUUR: Het HUIS op Kramat, laatst bewoond door Mejuf. BEIJERINCK. Te bevragen bij W. BRUINING & Co.’.

Voor de *Soerabaya-Courant* schreef ze vervolgens als ‘Part. Corr. van de Soer. Ct.’ de wekelijkse rubriek ‘Brieven uit Parijs’. Deze brieven bevatten vooral politiek nieuws.³¹ Ze werden naar verluidt graag gelezen.³² In dezelfde krant stonden ‘Brieven uit Nederland’, een rubriek die vermoedelijk ook van haar hand was. Na 1881 verhuisden de brieven van de voorpagina naar het binnenblad, om een jaar later vervangen te worden door een Nederlandse causerie en berichten uit de *Figaro*.³³

Beijerinck begon vervolgens te schrijven aan een Indische novelle. Het 85 pagina’s lange ‘Een Indisch kind’ verscheen in 1884 integraal in het Nederlandse tijdschrift *Los en vast*.³⁴ De novelle blijkt de oerversie van *Het mooiste meisje aan boord* te zijn. Haar broer

Indisch meisje te Batavia. Collectie Universiteitsbibliotheek Leiden, KITLV A488.

Abraham, die in Batavia en Semarang allerlei banen in de uitgeverwereld had gehad, onder meer als boekhandelaar en verkoper van ‘Indische fotografieën’ met als onderwerpen ‘Wajang (Serimpi), Jav. vorsten, bijwijven, terechtstelling van ketjoes enz.’,³⁵ moet zich ‘Een Indisch kind’ hebben herinnerd toen hij op 1 november 1886 hoofdredacteur werd van *De Telefoon*, een weekblad voor Indo-Europeanen, dat vanaf die datum een dagblad voor een breder publiek zou worden.³⁶ ‘Het goedkoopste dagblad van Indië’ – de abonnementsprijs bedroeg 1 gulden per maand – kondigde in advertenties als publiekstrekker het feuilleton ‘Een Indisch kind’ van H.W. Beijerinck aan.³⁷

Het *Soerabaijasch Handelsblad* schreef daarover:

Als feuilletoniste is voor *De Telefoon* mejuffrouw H.W. Beyerinck, thans in Nederland, vroeger hier, aangenomen. Zij schreef vroeger geruimen tijd uit Parijs voor de Soerabaia Courant brieven, die met graagte gelezen werden. Zeer vaardig met de pen en met Java uit- en inwendig bekend, verkeerdd hebbende onder de hoogste en lagere standen op Java, zal zij interessant genoeg kunnen wezen. ’t Zal blijken binnen een dag of wat, hoe zij dat nog is. Lang liet zij, tenzij anoniem en dan onder een mom, dat we niet kennen, niets van zich hooren.³⁸

31 Particuliere correspondent van de *Soerabaya-Courant*.

32 *Soerabaijasch Handelsblad* 25 mei 1887.

33 De *Soerabaya-Courant* is te raadplegen op microfilm in de KB Den Haag onder NBM C 71.

34 In de inhoudsopgave daarvan staat de schrijfster vermeld als W.A. Beijerinck. Onder de laatste regels van het verhaal staat echter de naam met de juiste initialen.

35 *De locomotief* 2 mei 1883.

36 Termorshuizen 2011, p. 179-183.

37 *De Telefoon* 30 oktober 1886 en *De nieuwe vorstenlanden* 22 november 1886.

38 *Soerabaijasch Handelsblad* 25 mei 1887. Al was Henriëtte Wilhelmina Beijerinck toen

In *Het mooiste meisje aan boord* worstelt een jonge Indo-Europese vrouw met haar afkomst. Minie van Ellinkhuizen is de dochter van een ambtenaar van goeden huize en zijn Javaanse njai. Als Minie vijf jaar oud is, wordt zij voor een Europese opvoeding naar haar grootmoeder in Nederland gestuurd. Deze maakt van het Indische kind een Europese dame. Zij zegt dat Minie geen moeder meer heeft en probeert de gemengde afkomst van haar kleindochter uit te wissen. Als Minie zeventien is, sterft haar grootmoeder. Op de boot naar Nederlands-Indië komt Minie erachter dat haar moeder nog leeft en dat zij een Javaanse njai is. Deze inheemse vrouw groeit uit tot de heldin van het verhaal.

Het mooiste meisje aan boord van Henriëtte Wilhelmina Beijerinck is een Indische roman uit 1894. Van de oorspronkelijke editie bestaat nog slechts één exemplaar ter wereld. De heruitgave is door Coen van 't Veer van een inleiding voorzien. Hierin wordt in een uitgebreide biografische schets over het leven van de schrijfster verhaald. Daarnaast wordt de ontstaansgeschiedenis van *Het mooiste meisje aan boord* uit de doeken gedaan en de bijzondere geschiedenis van de familie Beijerinck in Indië geschetst.

‘Een opmerkelijke roman met een uniek perspectief op de njai, waarmee de schrijfster niet alleen de vooroordelen van de personages in haar boek, maar ook die van haar lezers bestrijdt.’

REGGIE BAAY, AUTEUR VAN *DE NJAI* (2008) EN *PORTRET VAN EEN OERMOEDER* (2010)

‘*Het mooiste meisje aan boord* is een fascinerend verhaal om te lezen. Het is een confrontatie met de hardheid van de koloniale samenleving, maar met een njai in een hoofdrol, wat uitzonderlijk is. Een mooie keuze van Coen van 't Veer om de tekst in oorspronkelijke vorm te herdrukken. Je wordt daardoor als lezer nog meer meegezogen in de geschiedenis, die Van 't Veer – gepassioneerd als altijd – prachtig van context voorziet.’

VIVIAN BOON, HOOFDREDACTEUR VAN *MOESSON*

‘Dit boek laat mooi zien hoe diep het koloniale denken was ingeslepen, zelfs bij een schrijfster die het tegenovergestelde beoogde. Maar laten we niet vergeten dat H.W. Beijerinck een pionier was in haar tijd en met *Het mooiste meisje aan boord* haar nek uitstak!’

DIDO MICHELSEN, AUTEUR VAN *LICHTER DAN IK* (2019) EN *ENGEL EN KINNARI* (2022)

9 789464 550733